

Vriendelijk zijn is cool: Activiteit 1

Van omstaander naar beschermer

Leerlingen oefenen in het herkennen van de vier rollen bij pesterijen (de pester, het doelwit van de pester, de omstaander en de beschermer) en wat ze moeten doen als ze een omstaander of doelwit zijn.

Doelstellingen

- ✓ Situaties van intimidatie of pestgedrag online **identificeren**.
- ✓ **Evalueren** wat het betekent om een omstaander of beschermer te zijn online.
- ✓ Specifieke manieren **leren** om te reageren op pesten als je het ziet.
- ✓ **Weten** hoe je je moet gedragen als je je geïntimideerd voelt.

Even praten

Waarom is vriendelijk zijn zo belangrijk?

Soms is het belangrijk om onszelf eraan te herinneren dat er achter elke gebruikersnaam en avatar een echte persoon met echte gevoelens zit, en we moeten hen ook op die manier behandelen. Als pesten of ander ongepast gedrag zich voordoet, zijn er meestal vier soorten mensen bij betrokken.

- De agressor, of de persoon die pestgedrag vertoont.
- Er is ook iemand die wordt gepest – het doelwit.
- Er zijn getuigen van wat er zich afspeelt, gewoonlijk omstaanders genoemd.
- Er zijn getuigen van wat er zich afspeelt die positief proberen op te treden, vaak beschermers genoemd.

Ben je zelf het doelwit van pesterijen of ander gemeen gedrag online, dan kun je deze dingen doen:

Ben ik het doelwit, dan kan ik...

- Niet antwoorden.
- De persoon blokkeren.
- De persoon melden – het vertellen aan een ouder, leerkracht, broers of zussen of iemand anders die ik vertrouw en de meldingsprogramma's in de app of service gebruiken om het intimiderende bericht, de reactie of de foto te melden.

Als je jezelf een omstaander vindt bij intimidatie of pesterijen, dan kun je ingrijpen en wreed gedrag melden. Soms proberen omstaanders het pesten niet te stoppen of het doelwit te helpen, maar wanneer ze dat doen, worden ze een beschermer. Je kunt ervoor kiezen een beschermer te zijn door te beslissen gemeen gedrag niet te steunen en op te komen voor vriendelijkheid en positiviteit. Met een beetje positiviteit kom je al een heel eind online. Het kan gebeuren dat negativiteit zich verspreidt en uitmondt in wreedheid en schade berokkent.

Als ik de omstaander ben, kan ik een beschermer zijn door...

- Een manier te vinden om vriendelijk te zijn of steun te geven aan het doelwit.
- Het gemene gedrag melden in een comment of een reply (denk eraan om het gedrag en de persoon te melden), als je je daar goed bij voelt en denkt dat het veilig is.
- Beslissen de agressor niet te helpen en het pesten te verspreiden of erger te maken door een gemene post of onlinecommentaar te delen.
- Een boel vrienden te krijgen om een 'stapel van vriendelijkheid "te maken" – een heleboel vriendelijke berichten posten over het doelwit (maar niets gemeens over de agressor, omdat jij het goede voorbeeld geeft en geen wraak neemt).
- De intimidatie melden. Het vertellen aan iemand die kan helpen zoals een ouder, een leerkracht of een vertrouwenspersoon op school.

Activiteit

Wat je nodig hebt:

- Hand-out: werkblad "Van omstaanders naar beschermers" werkblad

Antwoorden op het werkblad "Van omstaanders naar beschermers":

Scenario 1: B, U, B (omdat je de situatie niet vooruithelpt), U, U

Scenario 2: U, B, U, U

Scenario 3: U, U, B, B, U

Scenario 4: de antwoorden kwamen helemaal van jou!

---

1. Lees de scenario's en rangschik de antwoorden

Na het bespreken van de rollen, deelt u het werkblad uit en geeft u uw kinderen 15 minuten de tijd om de drie scenario's te lezen en elk antwoord te rangschikken.

2. Bespreek de antwoorden vóór of na de discussie

Vraag hen of ze u kunnen vertellen waarom het leuk kan zijn beschermers te hebben online en op school.

3. Bespreek de antwoorden die moeilijk te rangschikken waren

Vraag uw kinderen of sommige antwoorden moeilijk te rangschikken waren en waarom. Bespreek dit.

Lessen

Of je nu opkomt voor anderen, iets kwetsend meldt, of iets negeert om te vermijden dat het nog wordt uitvergroot, je kunt uit een aantal strategieën kiezen afhankelijk van de situatie. Met een beetje vriendelijkheid kan iedereen een groot verschil maken om negatieve situaties om te buigen.

Werkblad: Activiteit 1

From bystanders to upstanders

Dus nu weet je dat een omstaander zijn krachten positief kan gebruiken en een beschermer kan zijn door iemand te helpen die gepest wordt. Hieronder staan drie scenario's die voorbeelden zijn van onlinepesten of -intimidatie. Als je wilt, maak je een vierde scenario van iets dat gebeurd is met mensen die je kent en verzin je antwoorden over zowel beschermers als omstanders. Voor elk van de drie reeds gemaakte scenario's is er een lijst met antwoorden. Lees elk antwoord en beslis of het is wat een omstaander zou doen of wat een beschermer zou doen. Noteer dan een "O" voor "omstaander" of een "B" voor "Beschermer" in het witte vakje naast het antwoord.

Scenario 1

Een vriendin van jou liet haar telefoon vallen aan de drinkwaterfontein bij het voetbalveld van de school. Iemand heeft hem gevonden en een heel gemene boodschap over een andere leerling gestuurd naar een aantal mensen in haar voetbalteam en dan de telefoon teruggelegd aan de drinkwaterfontein. De leerling die het doelwit was, vertelde jouw vriendin dat ze een vreselijk iemand is omdat ze dat bericht heeft verzonden, ook al heeft zij het niet verzonden. Niemand weet wie het gemene bericht heeft gestuurd. Jij...

- Voelt je slecht in de plaats van je vriendin, maar je doet niets omdat niemand weet wie haar die loer heeft gedraaid.
- Gaat naar het doelwit en vraagt haar hoe ze zich voelt en of je kunt helpen.
- Verspreidt het gemene verhaal door het te delen met andere vrienden.
- En je vriendin overtuigen iedereen van het voetbalteam om complimenten te posten over het doelwit.
- En je vriendin melden het incident anoniem aan de directeur, met de boodschap dat iedereen het moet hebben over een goede telefoonbeveiliging en het vergrendelen van hun telefoon.

Scenario 2

Je leerkracht heeft een klasblog gemaakt voor talen, waarop de klas commentaren kan schrijven, bewerken en posten. De volgende dag is de leerkracht ziek en de vervanger merkt niet dat het fout loopt in de klasblog – iemand post echt gemene berichten over een van je medeleerlingen. Jij...

- Geeft commentaar op de commentaren door dingen te zeggen als “Dit is niet zo cool” en “Ik ben de vriend van _____ en het is allemaal niet waar.”
- Negeert het tot de leerkracht terugkeert.
- Overtuigt andere leerlingen om vriendelijke berichten en complimenten te posten over het doelwit.
- Vertelt de vervanger dat sommige leerlingen zich gemeen gedragen in de klasblog en dat ze dit misschien aan de leerkracht moet melden.

Scenario 3

Er is een onlinegame dat heel wat vrienden van jou spelen. Meestal gaat de chat in de game over wat er in de game gebeurt. Soms gaat het er wat gemeen aan toe, maar doorgaans is dat niet meer dan gezonde rivaliteit onder vrienden. Maar die ene keer begint een speler echt gemene dingen te zeggen over een van je vrienden die ook aan het spelen is en hij wil echt niet stoppen. Ook de volgende dag gaat hij ermee door. Jij...

- Belt je vriend op en vertelt hem dat je dit ook helemaal niet leuk vindt en vraagt hem wat hij denkt dat jullie beiden best zouden doen.
- Belt iedereen die je kent die met jullie gamet (en je zorgt ervoor dat je vriend weet dat je dit doet) om te zien of iedereen het eens is dat het tijd is om te zeggen dat iemand gemeen doet.
- Beslist af te wachten tot dat andere kind stopt en dan misschien iets te ondernemen.
- Verlaat de game een tijdje.
- Bekijkt de communityregels van de game en als pesten niet is toegestaan, meld je het gemene gedrag via het meldsysteem van de game.

Scenario 4

Creëer een scenario uit het echte leven op basis van een situatie waar een van jullie al over heeft gehoord, bedenk dan een reactie van zowel een omstaander als van een beschermer om te tonen hoe goed je snapt waar we het nu over hebben!